

Harlem Nocturne

September 2017

EEN WOORD VAN DE VOORZITTER

Voor u ligt - nee, voor u op het scherm staat een speciale editie van het normaal papieren lijfblad van Harlem Nocturne, de Jif en Vim, meestal kortweg J&V genoemd. De eerste J&V verscheen al snel na de eerste repetitie van Harlem Nocturne in 1990, waarmee ons blad dus net zo oud is als ons koor, namelijk 27 jaar.

De naam is ontleend aan een inzingliedje uit die eerste periode, ingebracht door de eerste dirigent. Jif heet inmiddels allang geen Jif meer maar Cif, waarop onze vormgever destijds trouw de afbeelding op de voorpagina heeft aangepast. Ook de inzinger wordt al heel lang niet meer gebruikt, maar de J&V zelf heeft, ondanks komende en gaande koor- en redactieleden, de jaren getrotseerd.

En waarom, vraagt u zich misschien af, staat deze J&V nu op uw scherm? Als een koor zo lang bestaat, heeft het veel meegemaakt. Na onze spectaculaire vertolking van Pretty Woman, waarmee we in 2015 in de Haarlemse Stadsschouwburg ons 25-jarig jubileum vierden, moesten we de repetitieruimte die al die tijd ons honk was geweest verlaten. De Egelantier, gevestigd in het voormalige Elisabeth Gasthuis aan de Gasthuisvest, sloot voorgoed zijn deuren.

We hadden het grote geluk gebruik te mogen maken van het gebouw van mannenkoor Zang & Vriendschap in de Jansstraat, waar we uiterst gastvrij zijn ontvangen... maar wennen was het natuurlijk wel.

Nu zit ons eerste seizoen in Zang & Vriendschap erop. En hoezeer je ook kunt opzien tegen verandering, verandering geeft vaak ook nieuwe energie. En een betere piano en een betere akoestiek. Harlem Nocturne zingt met een plezier

dat nog steeds groter blijkt te kunnen worden - en beter worden we ook nog steeds; dat zegt niet alleen onze eigen Geert, veel van onze volgers vinden het ook. Om onze blijdschap daarover en ons enthousiasme voor de muziek met onze fans te delen, vonden we het een goed idee om u aan het eind van dit eerste seizoen van een nieuw tijdperk een speciale editie van ons geliefde koorblad cadeau te doen, met een selectie van stukjes die in de voorbije jaargang zijn verschenen. We hopen dat u het ook een goed idee vindt en dat u ons in de toekomst weer blij komt maken met uw aanwezigheid bij onze optredens. Namens de redactie en het hele koor wens ik u veel leesplezier.

FRANS BOSMAN

Contributie

Contributiebedrag per 1 januari 2017

€ 25,- per maand

€ 75,- per kwartaal

€ 300,- per jaar

De contributie dient vooraf (lieft per automatische betaling)

gestort te zijn op:

**NL92 INGB 0006 9922 58,
t.n.v. Harlem Nocturne**

Optredens na de zomer

Zondag 10 september:

Korenlint - Haarlem

14.20 uur, theaterzaal Stadsschouwburg

16.20 uur, Groenmarktkeik.

Zaterdag 7 oktober:

Zingen aan Zee - Zandvoort

14.15 uur, Protestantse Kerk Zandvoort

Poststraat 1, Zandvoort.

9 & 10 december:

Kerstmarkt - Haarlem

Details zijn nog niet bekend.

Kijk voor nadere informatie op:

www.harlemnocturne.nl/optredens

Colofon

Site HN: www.harlemnocturne.nl

E-mail J&V:

estherottens66@gmail.com

Redactie J&V: Esther Ottens,

Hans Poelgeest, Paul Visser en

Boudewijn Weve.

Productie: Ron Schraa.

**Popkoor
Harlem Nocturne**

Onze eigen arrangeur

Mooie arrangementen - dat is een compliment dat wij regelmatig mogen ontvangen.

Wist u dat onze dirigent Geert Bremer voor elk nummer dat we zingen een eigen arrangement maakt?

Minimaal vierstemmig, vaak zesstemmig.

Een luxe waar veel koren jaloers op zijn.

HET ZAKKENDE KOOR

Luister naar jezelf

Ook wij kennen het als koor: de dirigent grijpt in omdat we weer eens een halve toon zijn gezakt. Het komt nu nooit eens voor dat we een halve toon zijn gestegen. Hoe komt dat eigenlijk? En wat doe je eraan?

‘Zet mensen bij elkaar, laat ze unisono zingen en ze zakken,’ zegt tenor en dirigent Jeroen Helder. Dat komt doordat mensen naar de meest ontspannen ligging van een toon zoeken. Ze nemen dan de laagste toon in de groep over, want die kost de minste energie. Helder vergelijkt het met entropie, een begrip uit de natuurkunde. Het betekent dat alles naar de laagste ‘energie-toestand’ zoekt. Denk aan ijsklontjes die smelten in een glas cola, waardoor het temperatuurverschil tussen cola en ijs afneemt. Dat gebeurt in een koor ook, maar dan met toonhoogte. Je kunt zeggen dat het zakkende koor een natuurwet is. Maar dan. Is er dus niets aan te doen? Helder: ‘Als je mensen individueel laat zingen, blijven ze meestal goed op toonhoogte. Daar wordt bij een stemtest dan ook duchtig op gelet. Waarom ze dan toch zakken als ze samen zingen? Omdat ze naar hun buurman luisteren in plaats van naar zichzelf.’ Veel dirigenten hameren op ‘goed naar elkaar luisteren’ zodat de stemmen mooi mengen. Helder vindt dit onzin. Als er iemand zakt, zak je allemaal mee. ‘Zingen doe je helemaal zelf,’ zegt hij dan ook. Je kunt niet meer doen dan zorgen dat je zelf niet zakt. Dat doe je door je partij goed te kennen zodat je zeker bent van de toonhoogte waarop je moet inzetten. Dan ben je ook niet afhankelijk van je burens. Goed koorzingen is volgens Helder uiteindelijk niets anders dan: hetzelfde doen op hetzelfde moment. Dan zal het vanzelf goed mengen.

[bron: ZINGmagazine nr. 68]

ESTHER OTTENS

EEN GREEP UIT ONS RIJKE REPERTOIRE

Hold Back The River (James Bay)

Vogelvrij (Jack Poels & Alderliefste)

32 jaar (Doe Maar)

Beatles Medley

Oerend zacht (Normaal)

Avond (Boudewijn de Groot)

Happy (Pharrell Williams)

In Your Arms (Chef'Special)

Can't Take My Eyes Off Of You (Frankie Valli)

Teach Your Children (Crosby, Stills, Nash & Young)

Kiss From A Rose (Seal)

Wat is mijn hart (Simone Kleinsma)

Muziek is gezond

Muziek als medicijn, muziek voor alles en nog wat. De meeste mensen luisteren naar muziek om zich te ontspannen. Maar er zijn steeds meer aanwijzingen dat muziek ook angsten en pijn kan verlichten en zelfs bij hersenschade kan helpen om nieuwe verbindingen te creëren. Niet voor niets luisteren zoveel mensen naar muziek. Het kan je in luttele seconden tot rust brengen, kippenvel bezorgen of tot tranen beroeren. Dat er een verband is tussen muziek en ons emotionele systeem is overduidelijk. Het doet iets met je hersenen.

Neurowetenschappers zijn al jaren op zoek naar hoe het precies werkt. Uitgangspunt van hun studies is dat ons brein werkt op pulsen (continue elektrische activiteit). Deze pulsen vertonen grote overeenkomsten met het ritme in muziek. Muziek kan tegelijkertijd verschillende delen in het brein aanspreken. Emoties, herinneringen, maar ook spraak en zelfs motoriek. Onderzoek wijst uit dat muziek luisteren, maar meer nog muziek maken, ervoor kan zorgen dat de hersenen doorlopend nieuwe verbindingen maken. Om die reden kan muziektherapie ondersteunend werken bij mensen met o.a. hersenletsel, dementie en Parkinson. Neurobioloog Dick Swaab, bekend van de bestseller Wij zijn ons brein, zegt: ‘Het is bekend dat luisteren naar je favoriete muziek pijn vermindert en de hoeveelheid stresshormonen verlaagt. Dat werkt opvallend genoeg niet als iemand anders muziek uitkiest waar je niet van houdt.’

Kortom, muziek is gezond!

PAUL VISSER

KOREN LAAT JE HOORN

Als Harlem Nocturne weer eens te midden van tientallen andere koren optreedt - Korenlint, Korendagen, Korenfestival - ga ik het liefst al bijtijds in de zaal zitten om een paar eerdere koren te zien. Wat dan opvalt: ze kunnen allemaal zingen, maar hoe mooi ze dat ook doen, een zaal vol publiek wordt niet gegrepen door vijftig mensen die samen een paar nummers staan te zingen. Er moet op het podium ook iets gebeuren. Festival Koren laat je Hoorn, op zondag 12 maart in Hoorn, bevestigde dat nog maar eens. Ik zag dames in het roze en mannen in het zwart, of dames in het groen en mannen in het blauw, en dan zongen ze iets. Wat is het fijn om in zo'n zaal te zitten in de wetenschap dat straks Harlem Nocturne komt, en dat er dan niet alleen iets te horen, maar ook iets te zien zal zijn.

Tijdens het eerste nummer, *Space Oddity*, ging het geroezemoes, dat al nadrukkelijk door de zang van de vorige koren heen te horen was geweest, nog gewoon door. Bij *In Your Arms* (bij ondergetekende onveranderlijk goed voor een traan, en vaak wel meer dan één ook) werd het al wat stiller, maar tijdens het voor mij nieuwe *Vogelvrij* kon je een speld horen vallen. Men wilde weten wat daar werd gezongen: was het nou Nederlands of Frans, en waar ging dat liedje eigenlijk precies over? Juist de breekbaarheid van het liedje en het subtiel spel van het koor eisten alle aandacht op.

De concentratie hield onverminderd stand in *32 Jaar*, weliswaar een wat frivoler nummer, maar wel een uitvoering die door de beweeglijkheid van het koor en het tegen elkaar in zingen de aandacht goed vasthield. Bij *Rawhide* kon de zaal

ontspannen en begreep het publiek dat er ook gelachen mocht worden. Dat kwam goed uit voor *Oerend zacht*, een liedje waarop in het koor nogal schijnt te zijn gemopperd, maar dat op een fascinerende, onweerstaanbare manier aansloeg bij het publiek. Het was een prachtig hoogtepunt van dit optreden, waarna *Don't Leave Me This Way*, zo vaak de spetterende uitsmijter, eigenlijk een beetje doodslag. Het was inspannend geweest, en de concentratie in het koor leek enigszins vervlogen.

Na het optreden volgde een masterclass van Bas Groenberg, en hij bevestigde mijn idee over het nut van een optreden waarbij het oog ook wat krijgt. Hij liet zien hoe de nummers die even tevoren met zoveel succes ten gehore waren gebracht met een paar piepkleine ingrepen nog aantrekkelijker konden worden gepresenteerd. Een iets andere opstelling wellicht? Misschien gaan zitten tijdens *Vogelvrij*? Iets subtieler van oelala doen bij *32 Jaar*? In een denkbeeldig microfoontje zingen bij *Space Oddity*? Het waren zomaar wat mogelijkheden, waarvan zelfs in dat halve uurtje de effecten al heel goed zichtbaar waren.

Van alle koren die ik in Hoorn zag had Harlem Nocturne de adviezen van Bas Groenberg eigenlijk het minst nodig, maar om de voorsprong op de rest te behouden zou het koor hem toch moeten vragen om één of twee keer per jaar een avondje langs te komen. Mooie zang verdient een mooie aankleding.

WYBRAND SCHEFFER

DE TALL SOPRANOS LIETEN WEER VAN ZICH HOREN

Grote hit van de OAK (Open Avond Koorweekend) waren de Tall Sopranos met (op de wijs van het bijna gelijknamige lied van B. Kaandorp) *Ik heb een heel druk leven*. Een verrassing voor ons allemaal en vooral voor Geert. Voor de nagenieting hier de tekst, op fantastische wijze geïllustreerd door Lotte.

Ik heb een heel druk leven

Ja echt heel druk

Oefenen is voor mij zo moeilijk moeilijk

Ik heb echt een heel druk leven

Nee nee maar echt waar

Oefenen is voor mij gewoon ontzettend zwaar

Dan moet ik teksten leren voor het koor
En dat lukt me dan weer niet
Dan komt iets anders tussendoor
En dat doet mij veel verdriet

En leer ik **wel** een keertje wat
Dan is het de verkeerde toon
Of net niet de goede uitspraak
Het lukt me niet gewoon

Refrein

Dan zing ik net een toontje lager
En dan moet het weer omhoog
Vind jij de inzet weer te mager
Nou dan hou ik het niet droog

Ik ben natuurlijk ook veel liever
Jouw lievelingssopraan
Maar ja, dan komt er weer wat tussen
En dan zie je me niet meer staan

Ik heb een heel druk leven

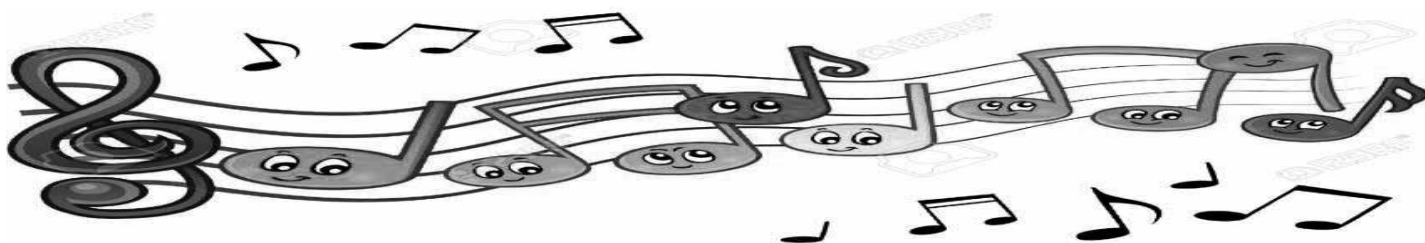
Ja echt heel druk

Oefenen is voor mij zo moeilijk moeilijk

Ik heb echt een heel druk leven

Nee nee maar echt heel druk

Liever zat ik naast jou op die kruk!!!

HARLEM NOCTURNE'S MUZIKAAL JAAROVERZICHT

Op 28 januari verzorgde Harlem Nocturne in de Doopsgezinde Kerk in Haarlem een avond-vullende muzikale reis door het voorbije jaar 2016. Onderstaand stukje, een verslag van een van onze trouwe fans, verscheen in de Jif en Vim van maart.

De beleving van Carry

Zoals altijd heb ik weer genoten van Harlem Nocturne. Met het prachtig gezongen *Music* wordt het concert geopend. Ik hoor jullie gezamenlijke liefde voor muziek en voor het samen zingen. Daarna wordt teruggekeken naar het jubileumconcert van oktober 2015. Op een ontspannen manier neemt Pieter Jan de zaal vervolgens bij elk nummer mee in wat er gezongen wordt en waarom. Hij staat stil bij overleden popzangers als Armand, Bowie en Cohen, bij het afscheid van Normaal en het verdwijnen van V&D uit het straatbeeld. Ook komen onze nationale sportheld Johan Cruijff, Donald Trump als presidentskandidaat en de teleurstellende resultaten op de Olympische Spelen voorbij. Tussendoor wordt een leuk moment met de zaal gedeeld: de prachtige *Verjaardagmedley* die het koor zingt voor Henk(-ie), de vader van Linda.

Bij het opkomen van het koor wordt duidelijk dat het podium iets te klein is en dat de koorleden op de eerste rij onvoldoende in het licht staan. Verbeterpunt voor een volgend optreden. Qua kleding is het een mooi plaatje; ook Geert ziet er tiptop uit.

Een greep uit het repertoire van die avond: *Teach Your Children* is een leuke link naar de maand september, misschien wel gekozen omdat er aardig wat onderwijsmensen in het koor zitten. Met *L'oiseau* komt een mooi verstild lied voorbij. Het verrassende *Oerend zacht* komt goed over op de zaal. Van Aad weet ik dat hij het nummer morrend heeft ingestudeerd, maar met het kleine toneelstukje, waarbij iedereen zijn rol goed kent, ziet het er vanuit de zaal heel fraai uit.

Bij de *Cup Song* nemen drie dames heel dapper de beker-klus op zich. Dat gaat ze goed af.

Chef'Specials *In Your Arms* is mooi gekozen. Zanger Joshua zal het kunnen waarderen dat hierbij de link naar Johan Cruijff wordt gelegd. Het lied *32 Jaar* van Doe Maar wordt mooi vertolkt, gebaren zijn mooi gelijk; een echte sfeermaker.

Bij het prachtige *Halleluja* wil ik de solo van Evert noemen; zo ingeleefd gezongen met het koor op de achtergrond.

Aan het einde van het concert worden we opgeroepen *Our Dream Alive* te houden. We zijn in het afgelopen uur getraakteerd op een aantrekkelijk, afwisselend programma met mooie arrangementen van Geert, die het koor weer professioneel begeleidde. Na een spetterende toegift verlaat het publiek tevreden de zaal en wordt er in de wat smalle gang bij een drankje nog wat nagepraat.

VRIENDEN VAN HARLEM NOCTURNE

Vindt u het leuk om naar onze optredens te komen?

Geniet u van onze zang en de bijzondere arrangementen van Geert?

Misschien wilt u dan eens overwegen om Vriend van Harlem Nocturne te worden.

We kunnen uw steun goed gebruiken!

Geïnteresseerd?

Op onze site vindt u meer informatie:
www.harlemnocturne.nl/vrienden-van-2/

Tot slot

- *Harlem Nocture, is dat alleen maar zingen? Zeker niet! Ons koor doet naast de repetities en optredens nog allerlei andere dingen. Het tweejaarlijkse koorweekend op Kaageiland is altijd een feest om mee te maken, en wat te denken van Men Only, de jaarlijkse muziekquizavond voor de tenoren en bassen. De nieuwjaarswandeling op het strand mag niet onvermeld blijven, net zo min als de wekelijkse nazit bij ons stamcafé Koops. Voeg daarbij de jaarlijkse BBQ op de camping bij één van onze bassen en u heeft een mooi beeld van het sociale karakter van ons koor. We houden wel van een feestje! Gelukkig hebben we de foto's nog. (Zie volgende pagina).*
- *'Wat hebben jullie een grote groep mannen', horen we vaak. Harlem Nocturne mag zich inderdaad gelukkig prijzen met zoveel tenoren en bassen. Toch kunnen we voor een nog betere balans best nog wat heren gebruiken. Ben je 55 jaar of jonger en wil je het plezier van zingen ervaren, meld je dan aan en je kunt rekenen op een warm welkom.*
- *We hopen dat u deze eerste digitale editie van onze Jif & Vim met plezier heeft gelezen en begroeten u weer graag bij een van onze optredens.*

Tot ziens!

Nieuwjaars
Strandwandeling

Koorweekend

Men's only
Jaarlijkse muziek-
avond

BBQ

Wekelijkse nazit bij
Café Koops

